

GHID ELABORAT DE INDUSTRIA EUROPEANĂ A PRODUCĂTORILOR DE CARNE DE PASĂRE (EPIG)

Ghid privind bunele practici de igienă pentru prevenirea și combaterea microorganismelor patogene, în special cu referire la prezența Salmonellei în efectivele de păsări din specia *Gallus gallus* (pui de carne) crescute pentru carne – la ferme și în timpul prinderii, a încărcării și a transportului acestora

Februarie 2010

PREFAȚĂ

Acest document a fost realizat în colaborare cu asociația a.v.e.c. și cu organizația COPA-COGECA. a.v.e.c. este Asociația Procesatorilor și Comercianților de Carne de Pasăre din UE, iar COPA-COGECA este formată din Comitetul Organizațiilor Profesionale din Agricultură al Uniunii Europene și Confederația Generală a Cooperativelor Agricole din Uniunea Europeană.

Obiectivul acestui ghid este acela de a oferi sprijin avicultorilor care cresc pui de carne destinați consumului uman, prevenind apariția, răspândirea și persistența bolilor și a contaminării care pot afecta siguranța cărnii obținute din efectivele de păsări destinate consumului uman.

Documentul este elaborat în conformitate cu prevederile articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind igiena produselor alimentare și are ca obiectiv oferirea sprijinului pentru punerea în aplicare eficientă a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind controlul Salmonellei și al altor agenți zoonotici specifici prezenți în rețeaua alimentară, a Regulamentului 178/2002, a legislației generale privind produsele alimentare și a Codului CODEX privind practicile de igienă referitoare la carne.

Ghidul completează alte Coduri de practică puse în aplicare în statele membre și recomandările stabilite în cadrul OIE (Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor). Este un ghid opțional privind bune practici de igienă pentru avicultori care cresc pui pentru carne și pentru operatorii care se ocupă de prinderea, încărcarea în cuști și transportul puilor. Ghidul cuprinde etapele de producție de la puii de o zi, de la ieșirea acestora din stația de incubație și până când ajung la abator.

Ghidul se referă numai la puii de carne, nu și la alte specii, deși unele dintre măsurile pentru bunele practici de igienă pot fi relevante și pentru alte specii de păsări.

Documentul oferă îndrumare și ar trebui să sprijine producătorii în punerea în aplicare a măsurilor de igienă, pentru ca aceștia să obțină calitatea microbiologică a puilor vii și a cărnii de pasăre. Un accent special a fost pus pe prevenirea apariției, a răspândirii și a persistenței Salmonellei la puii crescuți pentru producția de carne.

Ghidul poate fi utilizat ca punct de plecare pentru elaborarea ghidurilor naționale și regionale care ar putea fi mai detaliate, dar nu în contradicție cu acest Ghid comunitar. Dacă statele membre și/sau operatorii economici au introdus deja standarde mai ridicate și le pun în aplicare, acest Ghid comunitar nu ar mai trebui utilizat niciodată la un nivel inferior al acestor standarde.

Proprietarii de efective de pui și operatorii economici din abatoare sunt încurajați să discute despre punerea în aplicare a Ghidului cu medicii veterinari și cu toți operatorii economici implicați în lanțul de producție, pentru a pune în aplicare acest ghid în mod optim, având în vedere condițiile locale specifice.

CUPRINS

Introducere.....	4
A. La fermă.....	6
1. Biosecuritatea	6
2. Managementul.....	11
3. Monitorizarea și procedurile de recoltare a probelor.....	13
4. Curățenia și dezinfecția	17
B. Prinderea, încărcarea în cuști și transportul păsărilor vii.....	21
1. Depopularea: instrucțiuni privind igiena pe durata prinderii și a încărcării în cuști.....	21
2. Transportul animalelor vii: instrucțiuni privind igiena în timpul transportului	22
C. Păstrarea evidențelor, transferul de date și comunicarea.....	23
1. Evidențe.....	23
2. Păstrarea evidențelor	24
3. Comunicarea externă	24
Anexe	25
I. Trimiteri la legislație, la planuri de calitate și la alte surse	25
II. Laboratoare autorizate	27
III. Definiții	28
IV. Listă de verificare pentru pregătirea unui plan elaborat în vederea măsurilor de biosecuritate și a celor privind curățenia și dezinfecția unităților de pui de carne și pentru mijloacele de transport.....	29

INTRODUCERE

Protejarea efectivelor de păsări împotriva contaminării cu microorganisme nedorite este o componentă esențială a producției comerciale de păsări. Contactarea unui organism patogen, purtător de boli infecțioase în efectivul de păsări, ar putea genera consecințe economice grave pentru întreaga societate. Conceperea și aplicarea procedurilor zilnice de biosecuritate ca cele mai bune practici de gestionare cu privire la fermele de păsări vor reduce posibilitatea contactării infecțiilor microbiologice zoonotice, cum ar fi *Salmonella* și *Campylobacter*, precum și a bolilor infecțioase cum ar fi gripa aviară și boala de Newcastle. Avicultorii și operatorii economici din abatoare ar trebui să înțeleagă și să cunoască importanța caracteristicilor procedurilor de biosecuritate și să colaboreze îndeaproape pentru a pune în aplicare acele programe, în vederea menținerii unui nivel al biosecurității în permanență ridicat.

Eficiența unui program de biosecuritate¹ poate fi optimizată dacă toți producătorii de păsări utilizează cele mai bune practici de management.

Salmonella este o bacterie intestinală care pot fi transmisă de toate animalele și de oameni.

Unele serotipuri de *Salmonella* pot cauza afecțiuni clinice grave la păsări (*S. Gallinarum*, *Pullorum*, *arizonae*), dar majoritatea bacteriilor *Salmonella* spp. nu cauzează afecțiuni clinice la păsări. Dacă *Salmonella* este depistată la puii creșcuți pentru carne, crește riscul contaminării cărnii de pasăre obținută de la acești pui cu aceste bacterii. Există aproximativ 2 500 de serotipuri diferite de *Salmonella*. În prezent, în UE doar aproximativ 200 de serotipuri de *Salmonella* sunt asociate cu infecții cu transmitere prin alimente la oameni.

Salmonella se poate transmite atât vertical, de la efectivele de părinți la pui, cât și orizontal, de la contaminarea din mediu la păsări. Transmiterea verticală de la efectivele de reproducție la efectivele de păsări destinate comerțului a fost analizată pentru două dintre cele mai importante serotipuri, *Salmonella* Enteritidis și *Salmonella* Typhimurium. S-a obținut o diminuare a acestor două serotipuri în multe țări datorită introducerii unor măsuri stricte de biosecuritate, de supraveghere eficientă și datorită vaccinărilor.

Transmiterea orizontală, mai exact contactarea infecției de la furajele contaminate, contaminarea locală a echipamentului stației de incubație, contaminarea adăposturilor de păsări și infestarea cu dăunători la fermă între efectivele de păsări, fluctuația de personal și mutarea echipamentului contaminat, rămâne totuși o cale principală pentru infectare. Importanța relativă a acestor căi de infectare variază în țări diferite și între organizațiile de păsări, de aceea este important să derulăm o monitorizare eficientă, inclusiv programe de recoltare de probe care pot depista sursele infectării.

Bacteriile *Salmonella* sunt larg răspândite și eliminarea lor completă din mediu în general, dar mai ales din sectorul de reproducție (adică la nivelul bunicilor sau la nivel genealogic) este improbabil să fie fezabilă sub aspect economic și posibilă în majoritatea țărilor.

O bună gestionare și biosecuritatea pot reduce riscul contactării și al persistenței infecției la nivel minim, mai ales de când controlul optimizat asupra *Salmonellei* din sectorul de reproducție și în producția de furaje a redus semnificativ riscul contaminării din aceste surse, deși furajele contaminate rămân calea principală a contactării noilor infecții cu *Salmonella* într-o fermă în majori-

tatea țărilor, pe lângă contaminarea locală a stației de incubație. Un program eficient de control al *Salmonellei* poate avea anumite efecte pozitive asupra controlului bacteriei *Campylobacter* și al altor organisme, deoarece o biosecuritate bună are în general un efect de protecție. Este totuși mult mai dificil să prevenim introducerea bacteriei *Campylobacter* într-un adăpost din cauza dozei sale contagioase reduse, ceea ce înseamnă că o barieră de igienă eficientă în adăpost trebuie să fie aplicată în permanență, în mod consecvent.

Proprietarii de efective și transportatorii sunt încurajați cu tărie să ia în considerare acest Ghid comunitar în realizarea practicilor lor standard de gestionare. Acest Ghid a fost conceput avându-se în vedere faptul că majoritatea puilor de carne sunt crescuți în sisteme de adăpostire într-un mediu controlat. Măsurile subliniate în Ghid trebuie să reprezinte punctul de reper al controlului *Salmonellei* și, dacă acesta este aplicat în mod riguros, măsurile pot contribui în mod semnificativ la prevenirea și controlul altor infecții sau boli în cadrul efectivelor de pui crescuți pentru producția de carne.

Măsurile generale sunt un bun început, dar acestea ar putea fi insuficiente pentru a elimina complet infecția în toate situațiile, de exemplu în cazul fermelor contaminate în continuare. Așadar, este necesar să se efectueze investigații specifice și să se revizuiască procedurile de control atunci când măsurile generale nu funcționează.

Ghidul nu include măsurile specifice pentru puii care cresc în aer liber. Cu toate acestea, multe dintre principiile fundamentale sunt aplicabile și ar trebui respectate cât mai mult posibil. Ghidul se poate aplica parțial în cazul unor sisteme de creștere a păsărilor în aer liber sau a unor sisteme de creștere la scară mică.

Anexele acestui ghid includ trimiteri la legislația relevantă și o listă de verificare. Lista de verificare poate fi utilizată pentru pregătirea unui plan elaborat în vederea măsurilor de biosecuritate și a celor privind curățenia și dezinfecția unităților de pui de carne, gestionarea corectă a furajelor și pe parcursul încărcării în cuști și a transportării păsărilor.

A. LA FERMĂ

1. Măsurile de biosecuritate¹

1.1 Informații generale

PRINCIPII DE IGIENĂ REFERITOARE LA CARNE, APLICATE ÎN PRODUCȚIA PRIMARĂ potrivit Codului de practici de igienă referitoare la carne.

- I. Producția primară trebuie să fie gestionată într-un mod care să diminueze posibilitatea apariției pericolelor și să contribuie în mod adecvat la obținerea unei căрни sigure și potrivite pentru consumul uman.
- II. Ori de câte ori este posibil și se poate pune în practică, sistemele trebuie să fie stabilite de sectorul de producție primară și de autoritatea competentă, pentru a colecta, colaționa și pune la dispoziție informații privind pericolele și condițiile care pot apărea la populațiile de animale și care pot afecta siguranța și conformitatea cărnii.
- III. Producția primară trebuie să includă programe oficiale sau recunoscute oficial pentru controlul și monitorizarea agenților zoonotici la populațiile de animale și în mediu, conform circumstanțelor, iar bolile zoonotice care trebuie declarate trebuie să fie raportate potrivit cerințelor.
- IV. Bunele practici de igienă (GHP) de la nivelul producției primare trebuie să implice de pildă sănătatea și igiena animalelor, evidențe ale tratamentelor, ale furajelor și ale ingredientelor acestora și factori cu privire la mediu și trebuie să includă aplicarea principiilor HACCP (Analiza riscurilor și punctele critice de control) la nivelul maxim de punere în practică.
- V. Practicile de identificare a animalelor (a efectivelor de păsări) trebuie să permită trasa-bilitatea locului de origine în măsura în care aceasta se poate efectua, pentru a permite realizarea de investigații de reglementare unde este cazul.

CAC/RCP 58-2005 (ftp://ftp.fao.org/codex/Publications/Booklets/Animal/Animal_Food_Prod_EN.pdf)

1.1.1 Situația fermei

În mod ideal, fermele de păsări ar trebui să fie amplasate în locuri izolate de alte ferme de animale și de posibile surse de contaminare, inclusiv de stațiile de epurare a apei reziduale și de depozitele de deșeuri. Fermele situate în apropierea acestor unități vor trebui să asigure un nivel sporit de protecție împotriva riscurilor de contaminare. Acest lucru trebuie să se aplice cel puțin pentru fermele de păsări nou construite.

1.1.2 Amplasamentul fermei²

Ar trebui să fie disponibil un plan de ansamblu. O bună biosecuritate este extrem de importantă pentru prevenirea pătrunderii unei largi varietăți de microorganisme în fermele de păsări.

În acest scop este necesară o planificare a amplasamentului și a practicilor de gestionare.

Perimetrul amplasamentului ar trebui să fie identificat în mod clar și, dacă este posibil, să fie îngrădit. Accesul la fermă trebuie să fie controlat și, prin urmare, permis numai prin punctele de intrare specificate, indicate în mod clar și limitate pe cât posibil pentru specialiștii care cunosc măsurile de biosecuritate. Ar trebui să existe o sonerie sau un alt mijloc de atenționare, și nu trebuie să se permită accesul vizitatorilor la fermă fără ca aceștia să fie însoțiți.

Parcarea pentru vizitatori trebuie să fie amplasată la intrarea specificată în fermă, departe de adăposturile păsărilor, de depozitele pentru furaje sau de locurile de depozitare a dejecțiilor. În mod ideal ar trebui ca parcarea să aibă o suprafață dură, curată.

Se recomandă ca amplasamentul să fie prevăzut la intrare cu o încăpere curată pentru schimb⁵, în care personalul și vizitatorii se pot schimba cu salopete și cizme puse la dispoziție de către fermă. La intrarea și ieșirea din camera pentru schimb trebuie să se utilizeze un dispozitiv de dezinfecție a încălțăminte³ și soluție de dezinfectare a mâinilor⁴. Este de preferat ca toată lumea să își spele și usuce mâinile și să le dezinfecteze între adăposturi.

Drumurile de la fermă ar trebui să aibă o suprafață dură, care să poată fi curățată eficient.

Ferma nu trebuie să adăpostească alte păsări, nici măcar păsări domestice sau ornamentale.

1.1.3 Clădirile

Clădirile trebuie să fie construite utilizând materiale durabile (dure), care pot fi ușor și eficient curățate și dezinfectate. Clădirile trebuie întreținute astfel încât să prevină accesul păsărilor sălbatice și al paraziților.

Mediul exterior din imediata apropiere a adăposturilor de păsări trebuie să fie curățat de vegetație, iar suprafața și vegetația din prejur trebuie să fie curate și ordonate pentru a preveni accesul paraziților și al păsărilor sălbatice. Nu trebuie să fie stocate diverse materiale în preajma adăposturilor de păsări.

Clădirile trebuie să fie prevăzute cu un număr minim de puncte de acces care trebuie să fie închise și încuiate pentru a nu permite intrarea persoanelor neautorizate.

Intrarea și ieșirea din fiecare adăpost de păsări trebuie să fie prevăzute cu dispozitive pentru spălarea sau igienizarea mâinilor⁴ și este obligatorie purtarea salopetelor și a cizmelor de protecție la intrarea în unitate. Cizmele nu trebuie să fie utilizate în zonele din exteriorul adăpostului. Pentru a spori măsurile de biosecuritate se recomandă dotarea cu cel puțin un dispozitiv de dezinfecție a încălțăminte³ și/sau un sistem tip anticameră⁵. Însă aceste măsuri diferă de la o țară la alta, dar este posibil să se construiască un țărc interior în care să se poată schimba cizmele în adăposturi, fără a fi necesară o zonă externă de servicii.

Clădirile auxiliare cum ar fi încăperile pentru depozitare, camerele de odihnă, grupurile sanitare etc. ar trebui să fie construite și întreținute la un standard similar cu cel pentru adăposturile de păsări.

1.1.4 Proceduri de biosecuritate la intrarea în fermă și în adăpost

Personalul și vizitatorii reprezintă un risc major de biosecuritate¹ pentru stocul de la fermă. La intrarea în fermă, personalul și vizitatorii trebuie să se schimbe în echipamentul de protecție pus la dispoziție de fermă. Și încălțăminta trebuie schimbată la intrarea și la ieșirea în/din fiecare adăpost pentru păsări și se recomandă schimbarea în echipamentul de protecție la intrarea în fiecare adăpost pentru păsări și nu la intrarea în fermă. Cel mai mare risc este transferul de materiale infectate în adăpost pe încălțăminte, pe mâini sau pe echipamentul mobil. Pentru a reduce acest risc se recomandă să se introducă un sistem de protecție⁵ a biosecurității sau cel puțin un dispozitiv dublu de dezinfecție a încălțăminte la intrarea în toate adăposturile pentru păsări.

Dispozitivele de dezinfecție a încălțăminte sunt sisteme mai puțin eficiente de protecție a biosecurității decât sistemele de schimbare a cizmelor. Oricare dintre sistemele de protecție a biosecurității poate fi folosit, însă, este obligatoriu ca sistemul să fie utilizat în mod consecvent și eficient de către toți vizitatorii și de către personal pe tot parcursul procesului de creștere a efectivelor de păsări.

Dispozitivele de dezinfecție a încălțăminte trebuie să fie în permanență umplute cu substanțe dezinfectante aprobate⁶. Dacă se utilizează dispozitive de dezinfecție a încălțăminte, atunci toți vizitatorii trebuie să-și introducă încălțăminta în dispozitiv înainte de a intra în adăpost. Substanțele dezinfectante trebuie utilizate la nivelul corect de diluție pentru bacterii, cum ar fi *Salmonella* (acesta este mult mai concentrat decât cel necesar pentru bolile aviare), și să fie unul dintre produsele care sunt cele mai puțin sensibile la blocarea de către materialele ecologice și care au cea mai rapidă acțiune. Acestea trebuie schimbate și reprovizionate în mod regulat, potrivit instrucțiunilor producătorilor. Se recomandă amplasarea a două dispozitive pentru dezinfecția încălțăminte: unul în anticameră și unul chiar înainte de intrarea în încăperea unde se află păsările. Cizmele trebuie dezinfectate minuțios atât la intrarea în încăperi, cât și la ieșirea din acestea.

Pentru ca dezinfecția încălțăminte să fie eficientă, cizmele trebuie să fie curate înainte de introducere în dispozitivul de dezinfecție. Acest lucru se poate realiza utilizând o soluție dezinfectantă și o perie separate, un dispozitiv electric de spălare sau scuturând mizeria. În plus, trebuie să se utilizeze o substanță de dezinfectare potrivită, la un nivel de concentrație eficient și trebuie reprovizionată în mod frecvent pentru a evita contaminarea, diluarea sau evaporarea/deteriorarea ingredientelor active.

1.1.5 Echipamentele

Echipamentele utilizate la fermă trebuie să fie confecționate din materiale durabile, care pot fi ușor curățate și dezinfectate. Orice echipament împrumutat trebuie curățat temeinic și dezinfectat înainte și după ce a fost purtat de la o fermă de păsări la alta.

1.2 Aprovizionarea cu așternut pentru păsări și eliminarea acestuia

O varietate de tipuri de așternut pentru păsări pot fi utilizate, dar acestea trebuie obținute dintr-o sursă sigură și să nu fie contaminate de alte animale domestice, păsări sălbatice sau rozătoare. Așternutul pentru păsări poate fi tratat în timpul producției sau a ambalării cu amestecuri de acizi, cum ar fi acidul formic sau propionic, sau cu alte produse antibacteriene, cum ar fi formaldehida sau substanțe dezinfectante sub formă de pudră pentru a reduce riscul de contaminare bacteriană.

Așternutul pentru păsări trebuie transportat în vehicule care au fost curățate și dezinfectate înaintea încărcării acestuia, și nu în vehicule care au fost utilizate anterior pentru a transporta dejecții animale, dacă acestea nu au fost bine curățate, dezinfectate și uscate.

Așternutul pentru păsări depozitat în aer liber, fie pe paleți, fie la grămadă, trebuie acoperit în permanență cu un înveliș curat pentru a-l proteja de apă/păsări sălbatice/paraziți. Baloturile deteriorate nu trebuie utilizate. Așternutul pentru păsări utilizat⁷ trebuie înlăturat imediat de la fermă, între ciclurile de populare, și eliminat în mod corespunzător.

1.3 Combaterea paraziților, a animalelor sălbatice și a insectelor

Toate clădirile trebuie protejate cât mai bine posibil pentru a nu permite accesul păsărilor sălbatice, rozătoarelor, animalelor sălbatice și gândacilor de gunoi. (A se vedea secțiunea 4.1). Prezența acestora în împrejurimi trebuie prevenită prin păstrarea curățeniei generale, îndepărtarea vegetației și excluderea posibilităților de cățărare a animalelor. Resturile de hrană trebuie curățate imediat. Habitatele de rozătoare trebuie eliminate prin menținerea curățeniei în unități. Trebuie conceput un program de ademenire și/sau prindere în capcană în exteriorul și în interiorul clădirilor și în jurul perimetrului fermei.

Trebuie să fie desemnați angajați instruiți corespunzător și care să aibă cunoștințe despre pesticide în vederea combaterii dăunătorilor. Trebuie stabilit un plan corect de monitorizare a dăunătorilor în unitate și trebuie păstrate documentele complete de utilizare a pesticidelor, conform legislației naționale.

Programul de combatere a dăunătorilor trebuie intensificat dacă există semne de infestare din cauza rozătoarelor și trebuie să se monitorizeze cu atenție eficiența tuturor acțiunilor și acestea să fie completate după cum este necesar. Este mai ușor să intensificăm programul de combatere a dăunătorilor în timpul perioadelor în care adăposturile sunt goale.

În vederea determinării eficienței aplicării măsurilor de prevenire și control este necesară revizuirea periodică a acestora.

1.4 Animale domestice la fermă

Animalele de companie și alte animale, trebuie ținute departe de adăposturile păsărilor, de depozitele de furaje și așternut pentru păsări și de clădirile de deservire a acestora.

Accesul câinilor, al pisicilor și al altor animale domestice în adăposturile păsărilor (inclusiv în depozitele de hrană sau de echipamente) nu trebuie permis niciodată.

1.5 Aprovizionarea cu furaje și cu apă

Furajele ca produse finite sau materia primă pentru amestecuri proprii trebuie procurate de la o moară sau de la un furnizor care funcționează în conformitate cu prevederile legale și cu codurile de practică relevante pentru controlul *Salmonellei* și care va pune la dispoziție rezultatele monitorizării *Salmonellei* la furaje și în mediul sau în procesele morii.

Medicul veterinar responsabil de supravegherea efectivului de păsări⁸ poate fi solicitat să participe la interpretarea rezultatelor.

Ideal ar fi ca hrana preparată să fie transportată în vehicule speciale în acest scop și care nu sunt încărcate la întoarcere cu materie primă sau altă hrană pentru animale.

Când camioanele pentru furaje sunt utilizate pentru a fi încărcate la întoarcere cu materie primă, atunci vehiculele trebuie curățate și dezinfectate înainte ca hrana să fie transportată. Trebuie să se stabilească un program de igienă bine documentat pentru toate vehiculele. Dacă este posibil, furajele trebuie livrate direct de la producător la fermier.

Cerealele integrale în amestec trebuie să fie tratate fie cu acid, cu un produs patentat eficient care conține acid formic și/sau propionic sau formaldehidă, fie să fie tratate termic sau conform instrucțiunilor oferite de autoritățile naționale. Dacă fermierul utilizează grânele sale și poate monitoriza riscul infectării cu *Salmonella*, autoritățile naționale nu solicită întotdeauna tratarea lor cu acid sau tratarea termică. La descărcarea furajelor trebuie să se utilizeze o pungă de colectare a prafului care aparține fermei. Furnizorul de furaje poate să ofere de asemenea o nouă pungă de colectare a prafului la fiecare livrare. Praful este o probă bună pentru testarea potențialei contaminări a transportului.

La fiecare transport trebuie prelevate probe de hrană, potrivit capitolului privind Monitorizarea, procedurile de recoltare a probelor și testarea și acestea trebuie păstrate timp de cel puțin o săptămână după tăiere.

Furajele de la fermă trebuie depozitate în containere, în vagoane de marfă închise sau în saci sigilați. Zonele de depozitare și vagoanele de marfă etc. trebuie să fie protejate de păsări și rozătoare.

Pentru a împiedica apariția paraziților și a păsărilor sălbatice, resturile de hrană trebuie curățate imediat. Resturile de hrană și reziduurile provenite de la cilindrii de alimentare și vagoanele de marfă etc. nu ar trebui să fie depozitate și reutilizate pentru următorul efectiv de păsări.

Este de preferat ca apa potabilă să provină din rețeaua de alimentare municipală care este monitorizată. Dacă provine din altă sursă, trebuie să se efectueze o testare biologică înainte de utilizare și să se efectueze noi testări în mod frecvent (minimum 1/an). Este de preferat să adăugați o substanță de dezinfectare a apei sau să utilizați un sistem de tratare a apei pentru apa din alte surse decât de la rețeaua municipală (sau ar trebui să existe posibilitatea de aplicare a unui tratament al apei dacă este necesar, de exemplu clorinarea, tratarea cu UV). Nu trebuie să se utilizeze apă de suprafață care nu este tratată.

Sistemul de furnizare a apei, incluzând bazinul de colectare, trebuie să fie etanșizat și gestionat astfel încât să se respecte normele de igienă, pentru a preveni contaminarea.

1.6 Eliminarea păsărilor moarte și a păsărilor ucise

Efectivele de păsări trebuie verificate zilnic și toate păsările moarte și păsările ucise trebuie înlăturate și depozitate în recipiente închise ermetic și protejate împotriva dăunătorilor pentru a preveni accesul paraziților și/sau al animalelor sălbatice.

Cadavrele⁹ trebuie eliminate în conformitate cu legislația europeană relevantă și în special cu Regulamentul (CE) nr. 1774/2002 de stabilire a regulilor de sănătate privind subprodusele de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman, abrogat prin Regulamentul nr. 1069/2009 de stabilire a regulilor de sănătate privind subprodusele de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman care a intrat în vigoare începând cu data de 4 martie 2011.

Unitatea de depozitare și camerele de depozitare pentru păsări moarte trebuie să fie curățate și dezinfectate bine înainte de introducerea noilor păsări.

După manipularea cadavrelor, personalul trebuie să se spele pe mâini și să le igienizeze. Este de preferat să se utilizeze mănuși din plastic de unică folosință.

1.7 Efectivele de pui de o zi

Efectivele de reproducție și stațiile de incubație care furnizează pui de o zi trebuie să respecte legislația relevantă privind monitorizarea efectivelor pentru controlul Salmonellei. (Regulamentul nr. 2160/2003 al Comisiei).

Puii de o zi trebuie transportați în vehicule, cutii și/sau lăzi curate și dezinfectate în mod adecvat.

2. Managementul

2.1 Introducere

În procesul de producție a animalelor pentru alimente, trebuie să se aplice măsuri specifice pentru siguranța produsului. Scopul principal al programelor de igienă a produselor din carne este protecția sănătății publice. Programele trebuie să se bazeze pe o evaluare științifică a riscurilor de transmitere a bolilor prin carne, la care este supusă sănătatea oamenilor și trebuie să aibă în vedere toate riscurile relevante pentru siguranța alimentelor, identificate prin cercetare și monitorizare.

Cerințele privind igiena cărnii trebuie să controleze pericolele în cea mai mare măsură posibilă, prin intermediul întregului lanț alimentar, inclusiv la nivelul fermelor.

Informațiile disponibile din etapele succesive ale producției trebuie luate în considerare în vederea adaptării cerințelor de igienă, în special cu privire la riscurile în rândul populației de animale de la care provine carnea. Principiile HACCP (Analiza riscurilor și punctele critice de control) pot fi de asemenea utilizate pe cât posibil în conceperea și punerea în aplicare a măsurilor de igienă.

Personalul care lucrează cu animale în procesul de producție alimentară și în activități legate de igienă trebuie să fie corect instruit, să dețină cunoștințele, aptitudinile și capacitatea adecvate.

Rezultatele monitorizării și supravegherea animalelor trebuie luate în considerare la analiza ulterioară și/sau modificarea cerințelor privind animalele/igiena ori de câte ori este necesar.

2.1.1 Gestionarea fermei

Acolo unde este posibil, întreaga fermă trebuie administrată pe baza strategiei „totul plin/totul gol”. Toate unitățile dintr-o zonă bine definită, protejată sub aspectul biosecurității, trebuie să opereze o perioadă fără niciun efectiv de animale între ciclurile de efective. Pentru fermele cu păsări de mai multe vârste, trebuie să existe o perioadă minimă de pauză, fără efective, în fiecare dintre zonele stabilite și protejate sub aspectul biosecurității și trebuie respectate cu mare atenție măsurile de biosecuritate la transferul între aceste zone.

2.1.2 Personalul și vizitatorii

Personalul și vizitatorii trebuie să beneficieze de îmbrăcăminte și încălțăminte de protecție curate, speciale pentru fermă. Toată îmbrăcămintea de protecție trebuie spălată sau îndepărtată între efective.

Numărul vizitatorilor trebuie limitat în adăposturile de păsări. Vizitatorii, inclusiv personalul care citește contoarele, șoferii care livrează combustibil și furaje și personalul de întreținere trebuie să fie dotați la sosire cu îmbrăcăminte și încălțăminte de protecție, care trebuie reținute la fermă după utilizare. Cu toate acestea, vizitatorii care nu intră în spațiul destinat puilor, în zonele de servicii sau în zonele de depozitare a furajelor/așternuturilor din adăpostul pentru păsări nu sunt obligați să poarte îmbrăcăminte și încălțăminte de protecție.

Trebuie să se respecte procedurile de biosecuritate la intrările în adăposturi, așa cum sunt descrise în secțiunea 1.1.4.

Ferma trebuie să fie dotată cu produse pentru spălarea mâinilor și grupuri sanitare, inclusiv o chiuvetă cu dispozitive adecvate pentru spălarea, dezinfectarea, uscarea și igienizarea mâinilor.

Întregul personal și toți vizitatorii trebuie să își spele sau să-și igienizeze mâinile înainte să intre în adăposturile de păsări și după ce ies din acestea.

Vizitatorii la fermă trebuie să semneze într-un registru al vizitatorilor (trebuie notate data, ora sosirii/plecării, numele, denumirea companiei, scopul vizitei și data ultimei intrări în contact cu păsări). Vizitatorii din alte țări nu trebuie să fi vizitat alte adăposturi de păsări în ultimele 48 ore.

2.1.3 Vehiculele

Trebuie reduse vizitele cu vehiculele la ferma de păsări.

De asemenea, se recomandă dezinfectia eficientă prin pulverizarea roților și a altor părți contaminate ale vehiculelor la punctul de intrare în fermă.

2.1.4 Procedurile de lucru și instruirea

Personalul trebuie să aibă proceduri clare de lucru care să aibă în vedere problemele legate de biosecuritate și de igienă.

Personalul trebuie instruit cu privire la importanța bolilor contagioase, a zoonozelor și a igienei corecte, incluzând igiena personală și procedurile de biosecuritate pentru reducerea infecțiilor la fermă.

3. Monitorizarea, procedurile de recoltare a probelor și testarea

Monitorizarea gradului de infectare cu *Salmonella* a efectivului de păsări.

Cunoașterea acestui grad de infectare cu *Salmonella* presupune o verificare a eficienței măsurilor de biosecuritate și ajută la luarea deciziilor privind dezinfecția în procesul de depopulare și va asista la luarea deciziilor privind organizarea procesului de tăiere. Planificarea timpului pentru tăiere la efectivele de păsări infectate cu *Salmonella* va reduce contaminarea încrucișată din cadrul abatorului și nivelul de carne de pasăre contaminată cu *Salmonella* care intră în lanțul alimentar. Regulamentul UE prevede utilizarea a două perechi de huse pentru cizme per efectiv de păsări cu trei săptămâni înainte de tăiere pentru a testa *Salmonella*. Este recomandat să se pună în aplicare regimurile de monitorizare și pentru *Campylobacter*, pentru identificarea practicilor asociate cu efectivele de păsări depistate negativ.

Rezultatele pozitive trebuie discutate cu medicul veterinar care răspunde de acel efectiv de păsări. Procedurile trebuie revizuite și trebuie să se ia măsuri adecvate în cazul adăposturilor contaminate.

Detaliile regimului de monitorizare care vor fi utilizate trebuie discutate cu operatorul abatorului, care este cel mai interesat să reducă nivelul de contaminare cu *Salmonella* și *Campylobacter*. Regimurile de monitorizare trebuie să respecte de asemenea prevederile legale (observați că, începând din data de 1.01.2009, au fost puse în aplicare prevederile comunitare din Regulamentul (CE) nr. 646/2007 care vizează stabilirea reducerii nivelului de contaminare cu *Salmonella* Enteritidis și *Salmonella* Typhimurium).

Transmiterea rezultatelor testării tuturor partenerilor din lanțul alimentar va crește nivelul de informare și va permite un control mai bun al *Salmonellei* (și al *Campylobacterului*) și de aceea trebuie încurajată.

3.1 Procedurile de recoltare a probelor și de testare a *Salmonellei*

3.1.1 Recoltarea probelor pentru testarea *Salmonellei*

Următoarele paragrafe descriu metodele de recoltare a probelor și de testare. Mențiunea „obligatoriu” se referă la regulamentul european. Mențiunea „opțional” sau „recomandat” înseamnă că nu există un regulament european. Nu uitați însă că s-ar putea să existe prevederi legale naționale.

3.1.1.1 Recoltarea probelor de la pui de o zi crescuți pentru carne: opțional

Toate efectivele de reproducție trebuie testate la intervale stabilite, conform Regulamentului UE nr. 2160/2003 privind controlul *Salmonellei* și al altor agenți zoonotici specifici prezenți în rețeaua alimentară și conform Regulamentului nr. 200/2010 cu privire la obiectivul de reducere a prevalenței serotipurilor de *Salmonella* la efectivele de reproducție din specia *Gallus gallus*, de aceea transmiterea verticală a primelor cinci serotipuri de *Salmonella* devine mai puțin probabilă.

Testarea puilor de o zi crescuți pentru carne (pui de carne) la sosirea în fermă nu este prevăzută în legislația UE relevantă și, prin urmare, nu este solicitată în mod obligatoriu.

Când se dorește verificarea încrucișată a nivelului *Salmonellei* la puii livrați, recoltarea probelor trebuie efectuată în mod steril, utilizând îmbrăcăminte de protecție curată, inclusiv mănuși de plastic de unică folosință, la camionul cu pui. Contaminarea probelor prin *Salmonella* rămasă în praf poate apărea cu ușurință dacă recoltarea probelor are loc într-un adăpost de pui care nu a fost bine dezinfectat.

Mai multe probe mari de la căptușelile de cutii pentru livrarea puilor, reprezentând toate efectivele furnizate sau tampoane din material textil cu tifon mare sau tampoane „chifonette” de minimum 900 cm², și toți puii găsiți morți la sosire sau uciși pot fi testați. Mostrele din același tip pot fi cumulate pentru testare acolo unde este necesar.

3.1.1.2 Recoltarea de probe de la puii de carne: obligatoriu

Următoarele capitole descriu procedurile de recoltare a probelor și de testare, potrivit regulamentelor UE, dar legislația națională le poate depăși și trebuie respectată.

3.1.1.2.1 Perioada de recoltare a probelor

Recoltarea probelor la puii de carne este obligatorie și este prevăzută de legislația UE.

Trebuie recoltate probe de la păsări cu trei săptămâni înainte de tăiere.

Este de preferat ca recoltarea probelor să fie efectuată cât mai aproape posibil de data tăierii, astfel încât abatorul să poată planifica și tăia efectivele pozitive în mod corect. Totuși, este important să se aloce suficient timp pentru testare și pentru raportarea rezultatelor pentru a permite planificarea și tăierea dacă este necesar.

3.1.1.2.2 Procedura de recoltare a probelor

Trebuie să se utilizeze minimum două perechi de tampoane șosete per efectiv de păsări, adică patru tampoane șosete per adăpost. Suprafața tampoanelor șosete trebuie umezită dinainte, cu substanțe diluante potrivite. Este recomandabil ca laboratorul să furnizeze tampoanele șosete.

Administratorul fermei trebuie să-și pună tampoanele șosete peste husele sterile impermeabile de pe cizme purtate peste încălțăminte sa, și să se asigure că face cel puțin 100 de pași – pentru a cuprinde întreaga lungime a suprafeței adăpostului și a tuturor sub-diviziunilor acestuia.

Recoltarea probelor trebuie să fie efectuată înainte de înlocuirea așternutului pentru păsări. După recoltarea probelor, tampoanele șosete trebuie să fie transferate cu grijă într-un recipient steril. Materiile fecale aderente trebuie să fie prezente pe husele pentru cizme, care trebuie să fie murdărite în mod vizibil. Probele trebuie expediate imediat și în mod corect la laborator, cât mai repede posibil, și nu trebuie să fie expuse unor condiții de căldură înainte de testare.

3.1.1.3 Recoltarea probelor în timpul operațiunilor de rărire și depopulare: opțional

În timpul operațiunilor de rărire și depopulare efectuate pe un efectiv de păsări depistat negativ cu *Salmonella*, trebuie acordată o atenție specială pentru a evita infectarea prin intermediul echipamentului de prindere, al lăzilor și recipientelor contaminate. Fermierul poate dori să preleveze probe de pe camionul de transportare, de pe lăzile și/sau recipientele care intră în contact cu efectivul său de pui. Pentru a fi pregătit, fermierul trebuie să contacteze în prealabil medicul veterinar sau laboratorul. În acest caz se utilizează lavete mari de material textil pentru a șterge mai multe suprafețe.

3.1.1.4 Recoltarea probelor după curățenie și dezinfecție: opțional, dar recomandată după depistarea unui efectiv infectat cu *Salmonella*

Pentru a asigura eficiența procedurilor de curățare și dezinfectare, se recomandă prelevarea de probe pentru a depista prezența *Salmonellei*.

Dacă se depistează *Salmonella* după dezinfecție, în mod ideal, procesul de dezinfecție trebuie repetat.

Probele trebuie testate cât mai repede posibil după recoltare, în mod ideal în aceeași zi. Trebuie utilizată o metodă de cultură sensibilă pentru *Salmonella*, adecvată pentru probele prelevate din mediu. Laboratoarele la care sunt trimise probele pentru analiză trebuie să fie autorizate corespunzător pentru a putea efectua testarea. Probele obligatorii prelevate potrivit legislației trebuie trimise la un laborator autorizat.

Testele suplimentare de determinare a igienogramelor¹⁰ suprafeței care implică stabilirea numărului de bacterii enterice sau NTG (numărul total de germeni) pot fi de asemenea utile pentru a evalua eficiența operațiunilor de curățare și dezinfectare în cazul în care *Salmonella* nu este prezentă. Dacă rezultatul testului pentru depistarea *Salmonellei* este pozitiv, este de preferat ca dezinfecția să fie repetată și să se testeze eficiența programului de dezinfectare.

Pentru a fi testate pentru depistarea *Salmonellei*, probele trebuie recoltate din

- lavete pentru podele și mături;
- pereți și uși, inclusiv suprafețele ascunse din jurul balamalelor etc.;
- găuri și crăpături în podeaua adăpostului;
- așternutul uzat, dejecțiile rămase în găuri și crăpăturile din pereții scunzi;
- fittinguri (de ex. grinzi, țevi, platforme pentru rezervoare de hrană, ventilatoare);
- postamentul suportului din lemn pentru piloni și compartimente;

- ventilatoare montate pe perete și ventilatoare mobile;
- cilindri de alimentare și rezervoare;
- clocitoare și alte jgheaburi și sisteme pentru hrană și apă;
- podele și fittinguri din anticamere;
- rozătoare, fecale de rozătoare, gândaci de gunoi și alte artropode dacă sunt prezente.

Cele mai importante locuri sunt sistemele de asigurare a hranei, sistemele de asigurare a apei de băut, podelele, orificiile de intrare și ieșire a aerului, dacă sunt montate pe acoperiș sau schimbate la finalul culturii, găurile la nivel jos și ieșituri din pereți și compartimente. Probele trebuie prelevate cu lavete mari din material textil, în mod ideal direct din mediul de pre-îmbogățire care este cultivat în ziua recoltării. Trebuie șterse cel puțin 10 suprafețe diferite pe fiecare categorie de probă. Dacă este necesar, probele pot fi cumulate din motive de economie, dar cele mai bune rezultate se obțin cu un număr mare de probe individuale.

3.1.1.5 Recoltarea de probe din furaje: opțional

Furnizorii de furaje trebuie să elaboreze, să pună în aplicare și să mențină o procedură permanentă sau proceduri bazate pe principiile HACCP (Analiza riscurilor și punctele critice de control), inclusiv o procedură de control a *Salmonellei*, potrivit regulamentelor UE.

Testarea furajelor la sosirea în fermă sau de către fermier nu este prevăzută în legislația UE relevantă, așadar, nu trebuie solicitată în mod obligatoriu, dar pot fi prelevate probe și depozitate în siguranță sub aspectul bios securității spre a fi testate ulterior, dacă apare o problemă. Dacă fermierul utilizează propriile cereale, el trebuie să gestioneze riscul infectării cu *Salmonella*. Testarea trebuie să includă amestecul de furaje.

În cazul în care crescătorul de pui de carne dorește să efectueze o testare încrucișată cu privire la prezența *Salmonellei* în furajele livrate, recoltarea probelor trebuie să se efectueze cu o țepușă sterilă de recoltare a probelor, cu mănuși sau cu o pungă întoarsă pe dos, din mai multe locuri diferite de pe acoperișul camionului cu furaje, în prezența ambelor părți implicate (furnizorul de furaje și crescătorul de pui de carne). Dimensiunea probei trebuie să fie de minimum 400g. Praful rezidual de la baza camionului cu furaje după golire este cea mai bună probă, dar acesta nu poate fi mereu accesibil. Un indiciu al contaminării furajelor poate fi de asemenea obținut prin testarea prafului din interiorul cilindrilor principali de alimentare sau din țevile de aerisire/colectoarele de praf.

3.1.2 Expedierea probelor

Probele trebuie ambalate și trimise la laboratorul de analize, unde trebuie să ajungă în timp de 48 de ore de la recoltare.

4. Curățenia și dezinfecția

Curățenia și dezinfecția după golirea adăpostului de păsări și/sau a fermei

Este important să se respecte instrucțiunile producătorului de pe etichetă la utilizarea substanțelor sau a produselor de curățare, igienizare sau dezinfectare și să se utilizeze produse adecvate, cu o concentrație eficientă. În anumite situații – de ex. la depistarea *Salmonellei*, ar putea fi recomandabil să se consulte un specialist sau un medic veterinar deoarece concentrațiile obișnuite ale substanțelor dezinfectante și ale anumitor produse utilizate pentru virușii patogeni aviari nu sunt corespunzătoare pentru *Salmonella*, care este relativ mai rezistentă la dezinfectanți. Nu neglijați controlul paraziților și al insectelor pe perioada în care ferma și/sau adăpostul de păsări este goală/gol și asigurați controlul adecvat al paraziților, al păsărilor sălbatice, al insectelor și al altor artropode.

4.1 Etapa 1: scoaterea echipamentelor și curățarea uscată

Înlăturarea murdăriei generale organice este esențială, deoarece așternutul pentru păsări, materiile fecale și reziduurile pot prezenta niveluri ridicate de contaminare și de aceea pot constitui o sursă principală de infectare. Materiile organice pot face ca substanțele dezinfectante să fie ineficiente.

- La identificarea prezenței gândacilor, imediat după depopulare pulverizați banda cu insecticid, înainte ca adăpostul să se răcească. Pulverizați substanța în jurul marginilor adăpostului, pe o fâșie de un metru lățime pe partea de jos a pereților și pe suprafața unde se află așternutul. Pulverizați și pereții sau compartimentele de separare. Citiți eticheta pentru a afla concentrațiile de diluare ale substanțelor de dezinfectare potrivite pentru bacteriile generale, inclusiv pentru *Salmonella* – nu doar pentru viruși sau pentru aplicarea generală – și calculați volumul corect de dezinfectant necesar.
- Înlăturați furajele reziduale din sistemul pentru hrană și din silozurile pentru furaje.
- Dacă este necesar, înlăturați echipamentul.
- Înlăturați praful.
- Înlăturați din adăpost tot așternutul uzat pentru păsări.
- Încărcați așternutul asigurându-vă că toate zonele exterioare cum ar fi pavelele de ciment de la uși și silozurile de furaje sunt curățate de așternutul uzat⁷, de praf etc. Acoperiți încărcătura înainte ca aceasta să fie transportată de la fermă. Dacă este posibil, transportați așternutul uzat cât mai departe de fermă sau de orice altă fermă de păsări.
- Curățați sau spălați recipientele goale de furaje și dezinfectați-le după efectivele infectate, având grijă ca recipientele să nu fie umede la livrarea următorului transport de furaje.

4.2 Etapa 2: apa și furajele

4.2.1 Sistemul de furnizare a apei potabile

Trebuie să se stabilească un program de curățenie pentru sistemul de furnizare a apei între ciclurile de pui¹¹. Toate componentele sistemelor de furnizare a apei pot fi contaminate, mai ales bazinul de colectare în care se pot acumula praf și reziduuri. Prin igienizare, se va curăța sistemul și se vor elimina apariția bacteriilor, a protozoarelor sau a ciupercilor nedorite.

- Goliți bazinul de colectare și verificați dacă nu are reziduuri. Este necesară curățarea acestuia.
- Umpleți bazinul cu cantitatea de apă necesară pentru a umple întregul sistem de furnizare a apei potabile și adăugați dezinfectant pentru a obține diluția indicată.
- Lăsați soluția de dezinfectare să umple canalul de apă potabilă. Respectați instrucțiunile producătorului.
- Goliți canalul de apă și umpleți-l cu apă proaspătă.

4.2.2 Sistemul de alimentare cu furaje

Dacă efectivul anterior de pui a fost contaminat cu *Salmonella*, atunci întreaga fermă, inclusiv sistemele de alimentare cu furaje, precum și cele utilizate pentru amestecuri proprii de hrană, silozurile de furaje și recipientele de hrană trebuie curățate și dezinfectate.

4.3 Etapa 3: curățarea și igienizarea clădirilor și a echipamentului

4.3.1 Umezirea prealabilă, dacă este necesar

4.3.1.1 Umezirea

Umeziți bine toate suprafețele cu o soluție de detergent de igienizare care se aplică cu presiune mică, prin jet cu aer. Lăsați timp de 20–30 de minute sau urmați instrucțiunile producătorului, apoi spălați toate suprafețele cu apă.

4.3.1.2

În exterior, pulverizați orificiile de intrare a aerului și izolațiile din jurul ventilatoarelor și în zona de încărcare, dacă sunt disponibile.

De asemenea, asigurați-vă că toate zonele murdare cum ar fi măștile de beton¹² din jurul adăposturilor și garniturile recipientelor sunt spălate.

4.3.2 Spălarea

Spălați toate suprafețele cu un dispozitiv de spălare cu presiune cu soluția de detergent de igienizare aprobată. Asigurați acoperirea orificiilor de intrare a aerului, a ventilatoarelor, a compartimentelor, a cuvelor pentru hrană și apă și a tuturor celorlalte echipamente, inclusiv a celor înlăturate din adăpost, asigurând că sunt toate vizibil curate. Nu uitați să spălați suprafețele dure din jurul ușilor și porților. Dacă este disponibil, utilizați un rezervor pentru înmuiere pentru echipamentul demontabil. Includeți în această procedură de curățenie toate clădirile auxiliare, cum ar fi camera de servicii. O persoană responsabilă bine informată trebuie să verifice nivelul de curățenie înainte ca echipa de curățenie să părăsească ferma, iar zonele neglijate trebuie să fie curățate din nou acolo unde este necesar.

4.4 Etapa 4: întreținere și reparații

După curățenie, verificați podeaua, pereții și echipamentul și reparați găurile și fisurile și alte defecțiuni. De asemenea, verificați urmele de rozătoare sau de alți dăunători, care pot fi mai evidente după curățenie. Este recomandat ca după spălare să lăsați o perioadă pentru ca suprafețele să se usuce. Puteți accelera acest proces prin pornirea ventilatoarelor.

4.5 Etapa 5: dezinfecția

Nivelul organismelor care determină apariția bolilor, prezente după curățenie, este destul de ridicat pentru a genera apariția unor boli grave în rândul unui nou efectiv de păsări.

Este posibil să dezinfectați clădirile cu ajutorul unei companii profesionale externe, inclusiv interiorul țevelor de alimentare a sistemelor de cuve de alimentare, în cazul infectărilor (recurente) cu *Salmonella* sau cu alte bacterii. Se poate utiliza formaldehida în astfel de cazuri și se aplică în mod normal ca o soluție în concentrație de 5–10 %, cu un dispozitiv de spălare electric.

- Cuvele pentru hrană și apă trebuie să rămână goale până la terminarea dezinfectării.
- Respectați instrucțiunile și recomandările producătorilor, cu excepția faptului că este esențial să utilizați produse și diluții eficiente pentru *Salmonella* – nu doar pentru virusuri sau aplicare generală. Este esențială utilizarea unui dezinfectant autorizat care s-a dovedit a fi eficient împotriva virusurilor, a bacteriilor, a fermenților și a mușcăiului.
- Dezinfectați toate echipamentele demontabile și puneți-le la loc în adăpostul curățat, apoi dezinfectați adăpostul curățat conform recomandărilor producătorilor, asigurându-vă că echipamentul mobil așezat la loc în adăpost și circulația personalului nu duc la o nouă contaminare.
- Asigurați-vă că utilizați un dispozitiv electric de spălare cu capacitate suficientă pentru aplicarea substanțelor de dezinfectare la o presiune ridicată, până la punctul maxim.
- Aplicați soluția în mod uniform pe toate suprafețele spălate pentru a obține o umezire temeinică.
- Pulverizați în vârful acoperișului și continuați în jos pe pereți și apoi pe podele.
- Asigurați-vă că orificiile de intrare și ieșire a aerului sunt curățate și dezinfectate și nu sunt lăsate închise în timpul dezinfectării.
- La terminarea dezinfectării, închideți toate ușile și așezați dispozitivele de dezinfecție a încălțăminteii la intrări.
- La depistarea prezenței unor insecte, pulverizați cu insecticid pe podele și pe pereți în mod uniform, după dezinfectare și uscare.
- Controlul paraziților și al insectelor: asigurați controlul adecvat al paraziților, al insectelor și al altor artropode.

4.6 Etapa 6: fumigația (proces suplimentar de dezinfecție)

Adăpostul poate să fie dezinfectat și prin fumigație pentru a ajuta la combaterea dăunătorilor care au pătruns în adăpost în timpul stabilirii procedurii și pentru a dezinfecta zonele inaccesibile ale adăpostului. Această operațiune trebuie să completeze dezinfecția eficientă prin pulverizare și niciodată nu trebuie să constituie un substitut al acesteia.

4.7 Etapa 7: recoltarea de probe și testarea

A se vedea capitolul A, secțiunea 3.1.1.4.

B. PRINDEREA, ÎNCĂRCAREA ÎN CUȘTI ȘI TRANSPORTUL PĂSĂRILOR VII

1. Depopularea: instrucțiuni privind igiena pe durata prinderii și a încărcării în cuști

Rolul biosecurității pe parcursul prinderii și al încărcării păsărilor este extrem de important. Trebuie să se depună eforturi pentru a asigura împiedicarea contaminării încrucișate în timpul desfășurării acestor activități. Pentru a atinge acest obiectiv, trebuie luate următoarele măsuri.

Personalul care se ocupă de prindere și încărcare sau o echipă profesionistă de prindere trebuie să fie instruiți în mod adecvat și informați astfel încât să înțeleagă importanța igienei personale și să cunoască modurile prin care se poate transmite infecția pe mâini, îmbrăcăminte și echipament. Trebuie numit un membru al echipei de prindere a păsărilor care să răspundă de operațiunea de prindere sau de încărcare/descărcare.

Personalul sau echipa de prindere și încărcare a păsărilor trebuie să-și planifice activitățile în așa fel încât efectivele la care testele au demonstrat că prezintă infectare cu *Salmonella* să fie prinse la finalul turei de lucru, pentru a reduce contaminarea încrucișată între efective.

Compania care transportă efectivele de păsări trebuie să fie înregistrată/autorizată adecvat și să-și asume întreaga responsabilitate pentru dezinfecția corespunzătoare a mijloacelor de transport. Șoferii trebuie să fie instruiți în ceea ce privește transportarea animalelor vii și importanța igienei personale și a modului prin care se pot transmite infecțiile pe mâini, îmbrăcăminte și echipament.

Abatorul/compania de transport trebuie să stabilească împreună cu fermierul ora transportului și să planifice operațiunea de tăiere pentru ca fermierul să poată pune în aplicare un program adecvat de retragere a furajelor, în conformitate cu cerințele prevăzute de abator și cu legislația relevantă.

1.0	Activitățile de prindere și/sau încărcare vor fi efectuate fie de o companie autorizată și înregistrată, fie de personalul fermei instruit corespunzător în acest sens.
1.1	Aceștia trebuie să poarte îmbrăcăminte de protecție adecvată și curată la începutul acțiunii de prindere a păsărilor la fiecare fermă. Trebuie să se utilizeze dispozitivele de dezinfecție a încălțămintei ³ și sisteme de protecție ⁵ , acolo unde sunt disponibile, și trebuie să se utilizeze substanțe dezinfectante aprobate ⁶ , în conformitate cu recomandările producătorilor. Încălțăminte trebuie să fie curățată și igienizată în mod corespunzător între ferme. În mod ideal, trebuie să se utilizeze încălțăminte și îmbrăcăminte de protecție puse la dispoziție de fermă. (Detalii suplimentare în secțiunea 1.1.4).

1.2	Personalul implicat în prinderea și încărcarea efectivă a păsărilor trebuie să utilizeze produsele de igienă personală (să-și igienizeze mâinile) înainte de a începe activitățile de prindere și încărcare a păsărilor. Dacă se utilizează mănuși, acestea trebuie să fie curățate și dezinfectate înainte de a sosi la fermă.
1.3	Toate vehiculele, containerele de transport și alte echipamente utilizate pentru prindere și încărcare trebuie să fie curățate și dezinfectate corect înainte de intrarea în fermă.
1.4	Zona de încărcare a păsărilor spre a fi transportate la fabrica de procesare trebuie fie curată, ordonată și gestionată în mod igienic.
1.5	Echipamentul murdar trebuie păstrat separat de cel curat pentru a evita contaminarea încrucișată.
1.6	Echipamentul utilizat pentru prinderea și încărcarea păsărilor trebuie curățat și dezinfectat în mod corespunzător înainte de ieșirea din incinta fermei.
1.7	Personalul care se ocupă de prindere și încărcare trebuie să fie instruit în mod adecvat și informat astfel încât să înțeleagă importanța igienei personale și să cunoască modurile prin care se poate transmite infecția pe mâini, îmbrăcăminte și echipament. Trebuie să se păstreze o evidență a instruirii. Trebuie numit un membru al echipei de prindere a păsărilor care să răspundă de operațiunea de prindere sau de încărcare.
1.8	Acolo unde este posibil, echipa sau compania care se ocupă de prinderea păsărilor trebuie să-și planifice activitățile astfel încât efectivele la care testele au depistat infectarea cu Salmonella să fie prinse la sfârșitul turei de lucru, pentru a reduce contaminarea încrucișată între efective.
1.9	Ferma trebuie să pună la dispoziție produsele corespunzătoare pentru ca echipa de prindere/încărcare să poată dezinfecta vehiculele și echipamentul cu ușurință și să-și spele, usuce și igienizeze ⁴ mâinile.
1.10	Recoltarea probelor și monitorizarea - recoltarea probelor de la echipamentul de prindere a păsărilor.

Eficiența operațiunilor de curățare și dezinfectare și a măsurilor de igienă pentru personalul și echipamentul de prindere și încărcare poate fi testată prin recoltarea de probe utilizând lavete din material textil, din vehicule, de pe spațiile pentru picioare din vehicule, de pe jantele roților, de pe lăzi, module și încălțăminte și îmbrăcăminte de protecție a personalului care prinde păsările.

2. Transportul animalelor vii: instrucțiuni privind igiena în timpul transportului.

2.0	Toate păsările trebuie transportate de către companii de transport autorizate sau certificate, în vehicule și lăzi sau containere de transport care au fost curățate și dezinfectate înainte de prindere și încărcare.
-----	--

2.1	Transportul animalelor la abator trebuie să se facă în mod direct, fără a trece pe la alte ferme de păsări.
2.2	Șoferii de camion trebuie să fie corect instruiți și/sau informați astfel încât să înțeleagă importanța igienei personale și să cunoască modurile prin care se poate transmite infecția pe mâini, pe îmbrăcăminte și pe echipament.
2.3	Vehiculele și lăzile de transport trebuie curățate și dezinfectate eficient, utilizând un dezinfectant aprobat ⁶ , cu o concentrație eficientă pentru combaterea <i>Salmonellei</i> direct după descărcare, înainte de a merge la următoarea fermă de pui de carne și înainte de a părăsi abatorul.

Substanțele dezinfectante trebuie să fie aprobate de autoritatea competentă.

C. PĂSTRAREA EVIDENȚELOR, TRANSFERUL DE DATE ȘI COMUNICAREA

1. Evidențe

Operatorii responsabili cu fermele de pui de carne trebuie să înregistreze și să păstreze informațiile privind măsurile aplicate pentru a controla și preveni infecțiile, în mod specific măsurile care au ca obiectiv controlul și prevenirea apariției *Salmonellei* și *Campylobacterului* zoonotice, precum și înregistrarea testelor efectuate și a rezultatelor acestora.

În special, se vor păstra datele înregistrate de mai jos:

La fermă

Cerințele de păstrare a evidențelor se bazează pe Regulamentul nr. 853/2004 de stabilire a regulilor specifice privind igiena alimentelor de origine animală, Regulamentul nr. 854/2004 de stabilire a regulilor specifice privind organizarea controalelor oficiale ale produselor de origine animală destinate consumului alimentar uman, Regulamentul nr. 2074/2005 care cuprinde prevederi cu privire la informații despre lanțul alimentar, Regulamentul nr. 2160/2003 și modificările făcute prin Regulamentul nr. 646/2007 de stabilire a obiectivelor de reducere a S.E. și S.T. la puii de carne.

- Numărul de păsări primite per efectiv/adăpost;
- Rata zilnică de mortalitate a păsărilor per efectiv/adăpost;
- Evidențe ale vizitelor;
- Evidențe ale diagnosticelor, tratamentelor și prescrierilor veterinare (utilizarea produselor medicale veterinare, a vaccinurilor);
- Certificate sau evidențe ale originii stocului;
- Rezultatele testelor pentru depistarea *Salmonellei*, specificând efectivele de la care s-au prelevat probe și data recoltării probelor;

- Certificate sau evidențe ale originii furajelor/materiei prime;
- Rezultatele testării furajelor/materiei prime;
- Evidențe ale întreținerii sistemului de igienizare a apei (clorinare sau metode alternative);
- Întreținerea dispozitivelor de dezinfectare a încălțăminte;
- Curățarea îmbrăcămintei de protecție;
- Rezultatul controlului de calitate, pe baza procedurii definite;
- Evidențe ale realizării procedurii de dezinfecție;
- Evidențe ale realizării procedurii de control al insectelor;
- Evidențe ale realizării procedurii de control al rozătoarelor,
- Evidența datei și a numărului de păsări livrate la abator.

Pentru păstrarea și întreținerea acestor evidențe, operatorul poate fi evaluat de medicul veterinar.

2. Păstrarea evidențelor

- Toate evidențele cerute de acest ghid trebuie păstrate timp de minimum 3 ani,
- Condițiile de depozitare trebuie să prevină deteriorările sau stricarea evidențelor;
- Evidențele trebuie sortate și înregistrate pentru a fi lizibile și pentru o informare completă și ușoară.

3. Comunicarea externă

- Comunicarea între diferiți membri ai lanțului alimentar și de furaje este un instrument esențial în producția de hrană și produse alimentare sigure;
- Așadar, utilizatorii acestui Ghid sunt încurajați să comunice și să împărtășească rezultatele testării și monitorizarea ulterioară cu furnizorii și cu clienții.
- Producătorii de carne de pasăre trebuie să se străduiască să asigure că toate pericolele legate de siguranța alimentelor nu sunt numai identificate, evaluate și comunicate, ci și transmise altor membri ai lanțului alimentar astfel încât acestea să poată fi gestionate, în vederea reducerii impactului asupra sănătății oamenilor și animalelor.

ANEXE

Anexa I: Trimiteri la legislație, la planuri de calitate și la alte surse

- Link la site-ul web al DG SANCO, cu legislația și instrucțiunile actuale: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/comm_rules_en.htm
- Directiva 2003/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici, de modificare a Deciziei nr. 90/424/CEE a Consiliului și de abrogare a Directivei 92/117/CEE a Consiliului.
- Regulamentul nr. 200/2010 al Comisiei din 10 martie 2010 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 în ceea ce privește reducerea prevalenței serotipurilor de *Salmonella* la efectivele adulte de reproducție din specia *Gallus gallus*: http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2010&T3=200&RechType=RECH_naturel&Submit=Search
- Regulamentul (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind controlul *Salmonellei* și al altor agenți zoonotici specifici, prezenți în rețeaua alimentară, astfel cum a fost modificat.
- Regulamentul (CE) nr. 646/2007: stabilirea obiectivului de diminuare a prevalenței S.E. și S.T. la efectivele de pui de carne
- Regulamentul (CE) nr. 1177/2006: cerințele de utilizare a agenților antimicrobieni și a vaccinurilor în programele de control pentru păsări
- Regulamentul (CE) nr. 178/2002 de stabilire a principiilor generale și a cerințelor legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței alimentare
- Regulamentul (CE) nr. 852/2004 din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare
- Regulamentul (CE) nr. 2073/2005 al Comisiei astfel cum a fost modificat, prin care se stabilesc criteriile microbiologice pentru produsele alimentare (a se vedea secțiunea cu privire la Criteriile microbiologice)
- Instrucțiunile pentru elaborarea ghidurilor comunitare privind bunele practici au fost pregătite în colaborare cu statele membre.
- Documentul de orientare cu privire la punerea în aplicare a anumitor prevederi ale Regulamentului (CE) nr. 852/2004 privind igiena produselor alimentare.
- Regulamentul (CE) nr. 853/2004 din 29 aprilie 2004 de stabilire a regulilor specifice de igienă pentru produsele alimentare de origine animală
- Regulamentul (CE) nr. 2074/2005 al Comisiei care conține un set de măsuri de punere în aplicare a unor prevederi referitoare la informații despre lanțul alimentar, metode recunoscute de testare pentru depistarea biotoxinelor marine, liste de reglementare, modele de certificate de sănătate pentru anumite produse de origine animală și o derogare pentru produsele alimentare cu caracteristici tradiționale
- Documentul de orientare cu privire la punerea în aplicare a anumitor prevederi ale Regulamentului (CE) nr. 853/2004 privind igiena produselor alimentare de origine animală.

- Regulamentul (CE) nr. 854/2004 din 29 aprilie 2004 de stabilire a regulilor specifice pentru organizarea controalelor oficiale ale produselor de origine animală destinate consumului alimentar uman
- Regulamentul (CE) nr. 882/2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor
- Directiva (CE) 99/2002 din 16 decembrie 2002 de stabilire a normelor referitoare la sănătatea animalelor care ghidează procesele de producție, procesare, distribuție și introducere pe piață a produselor de origine animală destinate consumului alimentar uman
- Regulamentul nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie de stabilire a unor norme sanitare privind produsele secundare de origine animală și produsele derivate și de înlocuire a Regulamentului nr. 1774/2002
- Regulamentul (CE) nr. 183/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 ianuarie 2005 de stabilire a cerințelor pentru igiena furajelor.
- Regulamentul (CE) nr. 1774/2002 din 3 octombrie 2002 de stabilire a unor norme sanitare privind produsele secundare de origine animală care nu sunt destinate consumului alimentar
- Codul sanitar pentru animalele terestre al OIE <http://www.oie.int/eng/normes/guide%20to%20OIE%20intl%20standards%20v6.pdf>
- Zoonoze: Coduri de practică pentru controlul *Salmonellei* stabilite de DEFRA (<http://www.defra.gov.uk/animalh/diseases/zoonoses/salmonella-cop.htm>) Regulament (CE)
- Standardele pentru păsări din cadrul Programului de producție asigurată de pui (ACP): (<http://www.redtractor.org.uk/site/REDT/Templates/GeneralStandards.aspx?pageid=28>)
- Belplume (<http://www.belplume.be>)
- IKB Chicken (https://bedrijfsnet.pve.agro.nl/pls/pbs/bntwpve.bnt2_menu tree_bdr.popupwindow?p_mode=view&p_cnr_id=30772&p_site_id=&p_corner_id=&p_item_id=&p_pfe_id=5)
- Sistem de calitate (<http://www.q-s.info/Fleisch.97.0.html>)
- Ghid spaniol privind bunele practici de igienă pentru controlul și prevenirea *Salmonellei* la fermele de păsări din specia *Gallus gallus* (pui de carne) crescute pentru carne, 2005: GUIA DE BUENAS PRÁCTICAS DE HIGIENE PARA EL CONTROL Y LA PREVENCIÓN DE SALMONELLA ZONÓTICA EN EXPLOTACIONES AVÍCOLAS DE PRODUCCIÓN DE CARNE DE POLLO
<http://www.mapa.es/es/ganaderia/pags/practicas/practicas.htm>

CODEX: COD PRIVIND PRACTICILE DE IGIENĂ REFERITOARE LA CARNE (CAC/RCP 58-2005): // ftp.fao.org/codex/Publications/Booklets/Animal/Animal_Food_Prod_EN.pdf

Anexa II: Laborator

1. Laboratoare autorizate

Conform articolului 12 din Regulamentul nr. 2160/2003, laboratoarele care efectuează teste pentru depistarea unor agenți zoonotici în cadrul programelor de control la nivelul fermei trebuie:

- să fie autorizate de autoritatea competentă a statului membru;
- să fie înregistrate prin acreditarea terței părți, conform standardului EN/ISO 17025:2002;
- să participe la testele de inter-comparare efectuate, coordonate sau supravegheate de laboratorul național de referință.

Analizele alimentelor (abatoare) trebuie să fie efectuate în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2073/2005, astfel cum a fost modificat.

Alte laboratoare nu pot efectua teste oficiale pentru depistarea *Salmonellei* și a *Campylobacterului*.

Anexa III: Definiții

1. măsuri de biosecuritate: sunt măsurile stabilite pentru a pune în aplicare standardele de igienă la toate nivelurile de producție, pentru a preveni contaminarea cu organisme nedorite, inclusiv cu dăunători și microorganisme la fermă, și de a gestiona sănătatea animalelor, inclusiv condiția microbiologică a păsărilor vii și a cărnii de pasăre. Măsurile descrise în acest ghid sunt puse în aplicare pentru a preveni contactarea, răspândirea și persistența Salmonellei la puii crescuți pentru producția de carne și la carnea de pasăre.

2. fermă de păsări: poate fi formată dintr-unul sau mai multe adăposturi de păsări. Ferma de păsări (sau holding) este o entitate în care aceeași intrare/ieșire a fermei din drum este utilizată pentru a avea acces la unul sau mai multe adăposturi de păsări. O unitate este o parte a fermei care poate fi izolată de celelalte unități (o unitate poate fi formată dintr-unul sau mai multe adăposturi) prin măsuri intermediare de biosecuritate.

3. dispozitiv de dezinfectare a încălțăminte: dispozitive de dezinfectare a încălțăminte cu substanțe de dezinfectare aprobate – ideal când există două – unul chiar în afara anticamerei și unul înăuntru, imediat înainte de intrarea în adăpostul de păsări. Poate fi utilizat ca protecție unică, dar funcționează cel mai bine în combinație cu un sistem de protecție a igienei și unul de schimbare a cizmelor în anticameră.

4. soluție de igienizare: soluția de igienizare este un lichid sau un gel antiseptic care se va utiliza după spălarea mâinilor și care poate conține alcool sau alte substanțe de dezinfectare.

5. anticameră, sistem de protecție a igienei: descriere și amplasare: sunt numite „curată” sau „parte a adăpostului”, iar cealaltă parte este numită „murdară” sau „în exteriorul adăpostului”. Aceste zone sunt separate printr-o delimitare clară, de ex. printr-o barieră fizică sau o linie trasată cu vopsea pe podeaua adăpostului. Se pune la dispoziție încălțăminte separată cel puțin pentru zona curată. Anticamera trebuie păstrată curată și trebuie să fie dezinfectată în mod regulat. În mod ideal, ar trebui să existe camere separate de schimbare a hainelor la intrarea în fermă și în adăposturi, cu amenajări destinate schimbării cizmelor și a îmbrăcămintei de protecție/salopetelor.

6. dezinfecție, substanțe chimice: Substanțele chimice utilizate pentru dezinfecție sunt aprobate de autoritatea competentă care poate totodată să furnizeze o listă cu substanțele dezinfectante autorizate și concentrațiile potrivite în cazul prezenței Salmonellei.

7. așternut uzat pentru păsări: așternutul folosit pentru păsări care rămâne după depopularea efectivului de păsări.

8. efectiv: reprezintă toate păsările cu aceeași stare de sănătate, ținute în aceeași clădire sau în același țarc și care constituie o singură unitate epidemiologică; în cazul păsărilor din adăposturi, acesta reprezintă toate păsările care împart același spațiu, în mod normal un singur adăpost.

9. cadavre: corpul unui animal după prelucrare.

10. igienograme: reprezintă numărarea bacteriilor de suprafață, utilizată pentru a monitoriza eficiența curățeniei și a dezinfecției adăpostului gol, între efective.

11. dintre cicluri: perioada dintre două populări

12. măști de beton: suprafața dură, adeseori fabricată din beton, din exteriorul adăpostului pentru păsări.

ANEXA IV LISTĂ DE VERIFICARE PENTRU GHIDUL COMUNITAR		
A.	MĂSURI DE BIOSECURITATE	
1.1.1	AMPLASAREA FERMEI	
	Ferma este izolată de alte animale domestice și de surse de contaminare?	
1.1.2	FERMA DE PĂSĂRI	
	Există un plan al fermei?	
	Accesul la fermă este monitorizat?	
	Perimetrul fermei este clar evidențiat?	
	Perimetrul fermei este îngrădit?	
	Există un punct specific de intrare în fermă?	
	Parcarea pentru vizitatori este lângă intrarea în fermă și aceasta este ușor de curățat?	
	Drumurile din fermă au o suprafață dură și sunt ușor de curățat?	
	În această fermă mai sunt adăpostite și alte păsări?	
	Există o încăpere disponibilă pentru schimbarea îmbrăcăminte, a încălțăminte și pentru spălarea mâinilor la intrare?	
1.1.3	CLĂDIRILE	
	Structura clădirilor este durabilă și acestea pot fi ușor curățate?	
	Este prevenit accesul păsărilor sălbatice și al paraziților?	
	Zonele din exterior sunt păstrate curate și ordonate și nu sunt utilizate pentru depozitarea diverselor materiale?	
	Punctele de acces sunt închise și încuiate?	
	Ferma este dotată cu o încăpere curată în care personalul și vizitatorii își pot spăla și igieniza mâinile, își pot schimba îmbrăcăminte și încălțăminte înainte de a ieși din adăpost?	
	Standardele camerelor auxiliare sunt similare celor pentru adăposturile de păsări?	
1.1.4	PROCEDURI DE BIOSECURITATE LA INTRAREA ÎN FERMĂ ȘI ÎN ADĂPOST	
	Este posibil ca personalul și vizitatorii să se schimbe în salopete și cizme înainte să intre și după ce ies din fermă și din fiecare adăpost de păsări?	
	Există cel puțin un dispozitiv dublu de dezinfectare a încălțăminte și o cameră în care vizitatorii și personalul să-și schimbe îmbrăcăminte și cizmele?	
	Dispozitivele de dezinfectare a încălțăminte sau schimbarea cizmelor sunt utilizate în mod consecvent de către toți vizitatorii și de către personal?	
	Există o delimitare clară, de ex. o barieră fizică între zona curată și cea murdară?	
	Dispozitivele de dezinfectare a încălțăminte conțin substanțe de dezinfectare eficiente și aprobate?	
	Dispozitivele de dezinfectare a încălțăminte sunt schimbate și reprovizionate conform instrucțiunilor producătorilor?	

1.1.5	ECHIPAMENTELE	
	Echipamentele sunt utilizate în comun?	
	Dacă da, există un dispozitiv de curățare și dezinfectare a echipamentului folosit în comun?	
1.2	APROVIZIONAREA CU AȘTERNUT PENTRU PĂSĂRI ȘI ELIMINAREA ACESTUIA	
	Așternutul pentru păsări este obținut din sursă sigură și nu este contaminat?	
	Așternutul pentru păsări este întotdeauna depozitat pe paleți și acoperit cu înveliș curat de protecție împotriva apei/păsărilor/paraziților?	
	Baloturile deteriorate și așternutul uzat sunt eliminate în mod corespunzător?	
1.3	COMBATEREA PARAZIȚILOR, A ANIMALELOR SĂLBATICE ȘI A INSECTELOR	
	Clădirile sunt protejate pentru a nu permite accesul păsărilor sălbatice, rozătoarelor, animalelor sălbatice și gândacilor de gunoi?	
	Sunt resturi de hrană vizibile?	
	Există un program stabilit de ademenire și/sau prindere în capcană în interiorul și exteriorul clădirilor și în jurul fermei?	
	Există o monitorizare eficientă a paraziților și se păstrează evidențe ale pesticidelor folosite?	
	Personalul de operare responsabil cu combaterea dăunătorilor este bine instruit?	
1.4	ANIMALE DOMESTICE LA FERMĂ	
	Animalele de companie și celelalte animale sunt ținute la distanță de adăposturile de păsări, de depozitele de furaje și așternut și de clădirile pentru servicii?	
	Sunt folosiți câini de pază la fermă, care nu au acces în clădiri?	
	Se previne accesul câinilor de pază în fermă?	
1.5	APROVIZIONAREA CU FURAJE ȘI APĂ	
	Furnizorul de furaje operează în conformitate cu codurile de practică și/sau ghidurile corespunzătoare?	
	Furnizorul de furaje controlează Salmonella și rezultatele monitorizării sunt puse la dispoziție?	
	Există vehicule special destinate transportului hranei?	
	Vehiculele sunt curățate și dezinfectate eficient înainte ca hrana gata preparată să fie livrată?	
	Există un program de igienizare bine documentat pentru vehiculele care transportă hrana?	
	Se utilizează cereale integrale în amestec?	

	Cerealele integrale în amestec sunt tratate cu acizi sau tratate termic, potrivit legislației naționale?	
	Probele din fiecare transport de hrană sunt colectate și păstrate?	
	Se utilizează pungi de colectare noi pentru descărcarea furajelor?	
	Hrana este depozitată în containere, vagoane închise sau în saci sigilați?	
	Zonele de depozitare sunt vizibil protejate împotriva păsărilor și a rozătoarelor?	
	Resturile și reziduurile de hrană sunt curățate și aruncate?	
	Apa potabilă este furnizată dintr-o rețea de alimentare municipală controlată?	
	Apa este testată sub aspectul calității bacteriologice înainte de utilizare, cel puțin o dată pe an?	
	Apa care nu provine din rețeaua municipală de alimentare este igienizată sau tratată prin clorinare sau cu UV conform normelor, înainte de a fi utilizată?	
1.6	ELIMINAREA PĂSĂRILOR MOARTE ȘI A PĂSĂRILOR UCISE	
	Efectivele de păsări sunt verificate zilnic?	
	Păsările moarte sau cele ucise sunt înlăturate și puse într-un container etanș și protejat împotriva dăunătorilor?	
	Cadavrele sunt eliminate potrivit Regulamentului nr. 1774/2002 (abrogat prin Regulamentul nr. 1069/2009 care va intra în vigoare de la data de 4 martie 2011)?	
	Camerele/dispozitivele de depozitare a păsărilor moarte sunt temeinic curățate și dezinfectate înainte de introducerea noilor păsări?	
	Se spală mâinile după manipularea păsărilor moarte?	
	Se utilizează mănuși de unică folosință pentru manipularea păsărilor moarte?	
1.7	EFFECTIVELE DE PUI DE O ZI	
	Stațiile de incubație furnizează efective de pui de o zi conform legislației relevante cu privire la monitorizarea Salmonellei?	
	Puii de o zi trebuie să fie transportați în vehicule, cutii și/sau lăzi curate și dezinfectate în mod adecvat?	
2.	GESTIONAREA	
2.1.1	GESTIONAREA FERMEI	
	Ferma este gestionată pe baza strategiei „totul plin/totul gol” și cu măsuri atente la transferul între ferme?	
	Unitățile sunt operate în mod protejat sub aspectul biosecurității, cu o perioadă fără niciun efectiv de animale între ciclurile de efective?	
	Fermele cu păsări de mai multe vârste sunt gestionate cu o perioadă de pauză, fără efective, pentru fiecare zonă protejată sub aspectul biosecurității?	

2.1.2	PERSONALUL ȘI VIZITATORII	
	Personalul și vizitatorii beneficiază de îmbrăcăminte și încălțăminte de protecție specială puse la dispoziție de fermă?	
	Toată îmbrăcămintea de protecție este spălată sau îndepărtată între efective?	
	Există un sistem de asigurare a biosecurității sau un dispozitiv de protecție pentru curățarea încălțăminteii la intrarea în adăpostul(urile) de păsări?	
	Există o delimitare clară, de ex. o barieră fizică între zona curată și cea murdară?	
	Dispozitivele de dezinfectare a încălțăminteii conțin substanțe de dezinfectare eficiente și aprobate?	
	Dispozitivele de spălare a mâinilor și grupurile sanitare de la fermă sunt prevăzute cu chiuvetă și săpun sau substanță de igienizare?	
	Întregul personal și vizitatorii sunt instruiți să își spele mâinile înainte să intre în adăposturile de păsări și după ce ies din acestea?	
	Există un registru al vizitatorilor pentru ca vizitatorii să poată nota data, ora sosirii/plecării, numele, denumirea companiei, scopul vizitei și data ultimei intrări în contact cu păsări?	
	Se face un efort vizibil pentru a se asigura că se solicită vizitatorilor din alte țări să nu fi intrat în contact cu alte păsări în ultimele 48 de ore?	
2.1.3	VEHICULELE	
	Numărul de vehicule care vin în vizită este limitat?	
	Se efectuează dezinfecția prin pulverizare a roților și a altor părți contaminate ale vehiculelor?	
2.1.4	PROCEDURILE DE LUCRU ȘI INSTRUIREA	
	Personalul a fost instruit în mod corespunzător cu privire la măsurile de biosecuritate și igienă?	
3.	MONITORIZAREA, PROCEDURILE DE RECOLTARE A PROBELOR ȘI TESTAREA	
3.1	PROCEDURILE DE RECOLTARE A PROBELOR ȘI DE TESTARE A SALMONELLEI	
3.1.1.1	RECOLTAREA PROBELOR LA PUI DE O ZI: OPȚIONAL	
	Este efectuată verificarea opțională a puilor de o zi la sosirea la fermă?	
	Recoltarea de probe este efectuată în mod corespunzător pentru a evita contaminarea încrucișată?	
3.1.1.2	RECOLTAREA OBLIGATORIE DE PROBE DE LA PUII DE CARNE	
3.1.1.2.1	PERIOADA DE RECOLTARE A PROBELOR	
	S-au recoltat probe de la păsări cu 3 săptămâni înainte de tăiere?	
	Rezultatele testelor sunt disponibile înainte de tăiere?	

3.1.1.2.2	PROCEDURA DE RECOLTARE A PROBELOR	
	Se utilizează minimum 2 perechi de huse absorbante pentru cizme per efectiv = 4 per adăpost?	
	Husele absorbante pentru cizme sunt utilizate peste cizme sterile, impermeabile?	
	Cizmele sunt încălțate după trecerea prin dispozitivele de dezinfectare a încălțăminte?	
	Este acoperită întreaga suprafață a adăpostului și a subdiviziunilor (minimum 100 de pași)?	
	Recoltarea de probe are loc înainte de re aprovizionarea cu așternut pentru păsări?	
	Șosetele pentru cizme sunt trimise într-un recipient steril și cât mai repede posibil la laborator?	
3.1.1.3	RECOLTAREA PROBELOR ÎN TIMPUL OPERAȚIUNILOR DE RĂRIRE ȘI DEPOPULARE: OPȚIONAL	
	Se acordă atenție în timpul operațiilor de rărire și depopulare pentru a nu contamina efectivele de pui de carne neinfectate cu Salmonella, de ex. echipamentul de prindere, lăzile și containerele contaminate?	
	Se utilizează lavete mari din material textil pentru a recolta probe de pe suprafețe?	
	Se efectuează ștergerea opțională cu lavete a camionului de transport?	
	Laboratorul și medicul veterinar sunt informați în prealabil?	
3.1.1.4	RECOLTAREA PROBELOR DUPĂ CURĂȚARE ȘI DEZINFECȚIE: RECOMANDATĂ CU TĂRIE DUPĂ CE UN EFECTIV A FOST DEPISTAT POZITIV CU SALMONELLA	
	Ferma este curățată și dezinfectată temeinic după depistarea pozitivă a Salmonellei la un efectiv de păsări?	
	Se recoltează corect probe la fermă după curățare și dezinfectare?	
	Ferma este dezinfectată din nou dacă sunt depistate probe pozitive după dezinfectare?	
	Sunt șterse cel puțin 10 suprafețe diferite pentru fiecare categorie de probă?	
	Lavetele sunt utilizate direct în mediul de pre-îmbogățire și testate în ziua recoltării?	
	Se utilizează igienograme pentru a monitoriza standardele de decontaminare?	

3.1.1.5	RECOLTAREA DE PROBE DIN FURAJE: OPȚIONAL	
	Furnizorul de furaje deține, a pus în aplicare și a menținut procedurile pe baza HACCP (Analiza riscurilor și punctele critice de control) pentru furaje?	
	Procedurile se referă și la combaterea Salmonellei, potrivit Regulamentului UE?	
	Dacă se iau probe din transporturile de furaje, acestea sunt stocate în mod corespunzător pentru a fi utilizate ulterior?	
	Proba este recoltată în mod adecvat, din mai multe locuri și de preferat în prezența ambelor părți?	
	Dimensiunea probei este de 400 g? (de preferat din praf rezidual de la baza camionului cu furaje)	
3.1.2	EXPEDIEREA PROBELOR	
	Probele ajung la laborator în timp de 48 de ore de la recoltarea lor?	
4.	CURĂȚARE ȘI DEZINFECȚIE	
	Instrucțiunile producătorilor privind utilizarea substanțelor dezinfectante și a substanțelor chimice de curățare sunt respectate?	
4.1	ETAPA 1: SCOATEREA ECHIPAMENTELOR ȘI CURĂȚAREA USCATĂ	
	Murdăria generală organică este eliminată înainte de dezinfectare?	
	La identificarea prezenței gândacilor, pulverizați imediat după depopulare și înainte de răcirea adăpostului și apoi încă o dată după dezinfecție și uscare?	
	Utilizați cantitățile corecte de diluție a substanței de dezinfectare potrivite pentru Salmonella?	
	Înlăturați resturile de hrană și eventual de echipament?	
	Înlăturați praful?	
	Înlăturați tot așternutul utilizat și din zonele exterioare?	
	Vă amintiți să spălați sau să curățați containerele de furaje după efectivele depistate pozitiv?	
	Acoperiți încărcătura înainte ca aceasta să fie transportată de la fermă pentru a evita contaminarea?	
	Aveți grijă să nu lăsați containerele umede atunci când următorul transport de furaje este livrat?	
4.2	ETAPA 2: APA	
4.2.1	SISTEMUL DE FURNIZARE A APEI POTABILE	
	Este stabilit un sistem de curățare între culturi pentru apa potabilă?	
	Sistemul de furnizare a apei este igienizat temeinic după depistarea unei contaminări?	
4.2.2	SISTEMUL DE ALIMENTARE CU FURAJE	
	Întreaga fermă, inclusiv sistemele de alimentare cu furaje (amestecuri proprii de hrană, recipiente) au fost curățate și dezinfectate?	

4.3	ETAPA 3: CURĂȚAREA ȘI IGIENIZAREA CLĂDIRILOR ȘI A ECHIPAMENTULUI	
4.3.1	Suprafețele sunt înmuiate cu detergent și lăsate la muiaț dacă este necesar?	
4.3.1.1	Ați pulverizat toate orificiile de intrare a aerului, izolațiile din jurul ventila-toarelor și în zona de încărcare?	
4.3.1.2	Garniturile recipientelor au fost spălate?	
4.3.2	SPĂLAREA	
	Toate suprafețele, racordurile, cuvele de băut și alte echipamente, inclusiv clădirile auxiliare sunt igienizate?	
	Toate orificiile de intrare a aerului, ventilatoarele, compartimentele, cuvele pentru hrană și apă și toate celelalte echipamente, inclusiv cele înlăturate temporar din adăpost sunt vizibil curățate?	
	Personalul responsabil bine informat va verifica efectuarea curățării și se va asigura că zonele care nu au fost curățate suficient vor fi curățate din nou, dacă este necesar?	
4.4	ETAPA 4: ÎNTREȚINERE ȘI REPARAȚII	
	Sunt verificate toate zonele curățate, podelele, pereții, echipamentele, reparațiile, fisurile și alte defecțiuni?	
	Este lăsată o perioadă pentru uscarea suprafețelor după spălare?	
4.5	ETAPA 5: DEZINFECȚIA	
	Ferma este întotdeauna dezinfectată între efective?	
	Dezinfecția include și țevile de alimentare și sistemele de cuve de alimenta-re?	
	Cuvele pentru hrană și apă sunt goale până la terminarea dezinfecției?	
	Sunt utilizate numai substanțele dezinfectante aprobate și numai în con-centrația prescrisă de către producător?	
	Vă asigurați că echipamentul înlăturat nu contaminează din nou adăpostul dezinfectat?	
	Utilizați un dispozitiv electric de spălare cu capacitate suficientă pentru aplicarea substanțelor de dezinfectare cu o presiune ridicată, până la punc-tul maxim?	
	Aplicați soluția în mod uniform pe toate suprafețele spălate pentru a obține o umezire temeinică?	
	Vă asigurați că pulverizați în vârful acoperișului și continuați în jos pe pereți și apoi pe podele?	
	Vă asigurați că orificiile de intrare și ieșire a aerului sunt incluse în operațiu-nile de curățare și dezinfectare și că nu sunt lăsate închise în timpul dezinf-ecției?	
	Vă asigurați că închideți toate ușile și așezați dispozitivele de dezinfectare a încălțăminte la intrări după dezinfecție?	

	Dacă depistați prezența unor insecte, pulverizați cu insecticid pe podele și pe pereți în mod uniform, după dezinfectare și uscare?	
	Paraziții, insectele și alte artropode sunt controlate în mod corespunzător?	
4.6	ETAPA 6: FUMIGAȚIA	
	Utilizați procesul de fumigație?	
B.	PRINDEREA, ÎNCĂRCAREA ÎN CUȘTI ȘI TRANSPORTUL PĂSĂRILOR VII	
1.	DEPOPULAREA: INSTRUCȚIUNI PRIVIND IGIENA PE DURATA PRINDERII ȘI A ÎNCĂRCĂRII ÎN CUȘTI	
	Abatorul/transportatorul se pune de acord cu fermierul cu privire la ora transportului pentru a stabili programul adecvat de retragere a hranei?	
1.0	Prinderea și încărcarea sunt efectuate de o companie autorizată sau de personalul fermei instruit în mod corespunzător?	
1.1	Sunt respectate măsurile privind îmbrăcămintea curată și alte măsuri privind biosecuritatea (1.1.4)?	
1.2	Personalul implicat își igienizează mâinile înainte de activitățile de prindere și încărcare a păsărilor?	
	Dacă se utilizează mănuși, acestea sunt corect curățate și dezinfectate înainte de utilizare sau sunt noi?	
1.3	Toate vehiculele, containerele de transport și alte echipamente sunt curățate și dezinfectate corect înainte de intrarea în fermă?	
1.4	Zona de încărcare este curată, în ordine și igienizată?	
1.5	Echipamentul murdar este păstrat separat de cel curat pentru a evita contaminarea?	
1.6	Echipamentul utilizat pentru prinderea și încărcarea păsărilor este curățat în mod corespunzător înainte de ieșirea din incinta fermei?	
1.7	Personalul care efectuează prinderea și încărcarea păsărilor este corespunzător instruit și se păstrează evidențe ale instruirilor?	
	Un membru al echipei de prindere este desemnat pentru operațiune?	
1.8	Efectivele infectate cu Salmonella sunt prinse la sfârșitul zilei de lucru, după celelalte efective?	
1.9	Ferma furnizează dispozitivele adecvate pentru echipa de prindere sau încărcare pentru a dezinfecta vehiculele și echipamentul?	
1.10	Este verificată eficiența curățeniei și dezinfecției prin recoltarea de probe de pe lavete cu care s-a șters echipamentul utilizat?	
2.	TRANSPORTUL ANIMALELOR VII	
2.0	Păsările sunt transportate de către companii de transport autorizate sau certificate?	
	Lăzile și containerele de transport sunt curățate și dezinfectate înainte de prinderea și încărcarea păsărilor?	

2.1	Păsările sunt transportate direct la abator fără a trece pe la alte ferme de păsări?	
2.2	Șoferii de camion au primit informații de bază privind igiena personală și au fost atenționați asupra	
2.3	răspândirii infecției, de ex. pe mâini?	
	Vehiculele și lăzile de transport au fost curățate și dezinfectate eficient, utilizând un dezinfectant adecvat după descărcare, înainte de a părăsi abatorul și de a sosi la ferma de pui de carne?	
C.	PĂSTRAREA EVIDENȚELOR, TRANSFERUL DE DATE ȘI COMUNICAREA	
1.	EVIDENȚE	
	Numărul de păsări per efectiv/adăpost a fost primit?	
	Rata zilnică de mortalitate a păsărilor per efectiv/adăpost este monitorizată?	
	Păstrați evidențe ale vizitelor?	
	Păstrați evidențe ale diagnosticelor, ale tratamentelor veterinare și ale prescrierilor medicale?	
	Păstrați evidențe ale originii efectivelor?	
	Păstrați evidențe ale datelor, ale identificării efectivului și ale rezultatelor obținute în urma testării Salmonellei?	
	Păstrați evidențe ale originii furajelor/materiilor prime?	
	Păstrați evidențe privind igienizarea apei?	
	Monitorizați întreținerea dispozitivelor de dezinfectare a încălțăminteii?	
	Monitorizați curățarea îmbrăcăminteii de protecție în mod eficient?	
	Monitorizați controlul de calitate, pe baza procesului verbal definit?	
	Monitorizați îndeplinirea programului de dezinfecție?	
	Monitorizați îndeplinirea operațiunii de combatere a insectelor?	
	Monitorizați îndeplinirea operațiunii de combatere a rozătoarelor?	
Înregistrați data și numărul de păsări livrate la abator?		
2.	PĂSTRAREA EVIDENȚELOR, TRANSFERUL DE DATE ȘI COMUNICAREA	
	Toate evidențele necesare sunt păstrate timp de 3 ani sau potrivit legislației naționale?	
	Păstrați evidențele într-un loc sigur, care să prevină deteriorarea sau stricarea acestora?	
	Evidențele dvs. sunt sortate și înregistrate și ușor de citit?	
3.	COMUNICAREA EXTERNĂ	
	Transmiteți conform cerințelor informațiile furnizorilor și clienților cu privire la rezultatele testării și ale monitorizării referitoare la agenții patogeni prezenți în rețeaua alimentară?	
	Comunicați pericolele privind siguranța alimentelor și programele de testare și monitorizare celorlalți membri ai lanțului alimentar?	

